

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Trithemij, Spanheimensis, Et Postea Divi Jacobi apud Herbipolim Abbatis, Viri suo aevo doctissimi. Tomus ... Annalivm Hirsavgiensivm

Opus nunquam hactenus editum, & ab Eruditis semper desideratum.
Complectens Historiam Franciae Et Germaniae, Gesta Imperatorum,
Regum ...

Trithemius, Johannes

S. Galli, 1690

De Henrico hujus Monasterij Hirsaugiensis Abbate XX. qui præfuit annis
VIII. mense I. diebus XV. & gestus illius temporis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38550

de medio vocavit: cujus historiam Cæsarius in prima dialogorum distinctione conscripsit.

Eodem anno Fridericus Romnaorum Imperator, Philippus Rex Gallorum, Richardus Rex Anglorum, atque Romanus Pontifex Clemens magnum Christianorum exercitum præmiserunt in terram Sanctam pro recuperatione Regni & urbis Hierosolymitanæ, simul & in eorum subsidium qui ex nostris in tribulatione fuerant positi. In quo exercitu fuerunt Fridericus Dux Suevorum, Otto Dux Burgundiæ, cum multis Archiepiscopis atque Episcopis, Veneti quoque & Pisani cum Januensibus, Frisones etiam Dani & Flandrenses, quorum numerus omnium fertur equitum fuisse octoginta millium, peditum verò centum & quadraginta millium: quos Imperator anno sequenti profecit. Anno præscripto Conradus Abbas hujus Monasterij nonus decimus quædam expediturus negotia; ad cellam sancti Gregorij in Richenbach profectus est, ubi rebus navans operam pro quibus venerat, crebris febrium cœpit doloribus urgeri: & lecto decumbens protractâ ægritudine laborabat. Infirmirate autem crescente quotidie totum se in manus Domini humili devotione resignavit, præmissâque confessione peccatorum suorum ac sumptis more Christiano Sacramentis vivificis, quartâ decimâ die mensis Octobris, anno ætatis suæ LVII. beato fine in Domino quievit. Cujus corpus relatum in Hirsaugiam ad introitum Ecclesiæ coram altari omnium Sanctorum debita cum reverentia Fratrum & honore sepultum fuit. Eodem quoque anno mortuus est Udalricus ejus nominis II. Ecclesiæ Spirensis primus & quadragesimus Episcopus, anno Pontificatus sui octavo. Huic in Episcopatu fratrum electione successit Otto quidam nomine quietæ conversationis & præfuit annis XI.

Exercitus in Syriam mittitur.

Fridericus Dux Suevorum inclitus.

Conradus Abbas xvrv. moritur.

Otto fit Episcopus Spirensis xlii.

De Henrico hujus Monasterij Hirsaugiensis Abbate XX. qui præfuit annis VIII. mensi. diebus XV. & gestis illius temporis.

Henrico Onrado Abbate XIX. in Coenobio Sancti Gregorij de Richenbach mortuo, sicut diximus, & in Ecclesia Hirsaugiensi sepulto, celebratisque ex ritu Christiano pro ejus salute Missarum & Vigiliarum obsequijs, vacavit interim Abbatia diebus V. Anno igitur Dominicæ Nativitatis præscripto mensis Octobris die XX. convenientes ad locum Capitularem Fratres curâ pastoralis moderaminis destituti; invocataque gratiâ Spiritus Sancti Henricum quemdam Seniore, qui Cantoris gerebat officium in Abbatem hujus Monasterij vicesimum unanimi voto elegerunt, qui deinceps præfuit annis VIII. mense I. diebus verò XV. Qui natus ex Orientali Francia parentes habuit ad præsentis sæculi conditionem honestos; quorum curâ & sollicitudine ad studium est positus literarum, cum incremento annorum scientiæ quoque fuit asscetus profectum. Ingenium docile natura illi contulit, quo cum tempore ætatis sumente vires exercitij, paulatim seipso doctior evasit. Nec solum ad scientiam scripturarum capescendam sollicitum semper impendit studium, sed etiam ad virtutes & bonos mo-

Henricus Abbas hic xx.

Henricus patriâ Francus erat.

Henricus
ſit Monachus
hic.

res accepit continuum à ſuis præceptoribus documentum. Unde in utroque adhuc puer ſatis proficiens, bonæ converſationis futuræ ſpem dedit. Divinâ poſthac inſpiratione commotus vanitatem inſtabilis vitæ præſentis in animo ſuo frequentius cœpit revolvere, & de mortis vicinæ periculo crebrius cogitare. Cupiens ergo animam ſalvare ſuam, mundum cum ſuis vanitatibus pro Chriſti amore tandem deſeruit, & veniens ad Hirſaugiam ſchema Monaſticum ſuſcepit. Erat enim illis temporibus nomen Hirſaugienſium Fratrum pro Regularis inſtitutionis obſervantia per totum Regnum Teutonicum apud omnes Deum timentes celebre, & glorioſum, quia conſuetudines B. Patris Wilhelmi Abbatis adhuc laudabiliter ſervabantur. Hâc ille cœtus famâ diſciplinæ Henricus Domino cupiens famulari non alibi quàm in Hirſaugiana congregatione voluit profiteri. Factus autem Monachus in medio fratrum ſine querela converſabatur, vitâque ſuam ad mores reformans meliorum, qui ad puritatem Regulæ ſanctiſſimi Patris noſtri Benedicte videbantur ambulare, cæteris brevi totius norma & exemplar virtutis eſſe promeruit. Semper otium fugit, ſciens illud animæ peſtem eſſe pernicioſiſſimam, memor ſcripturæ dicentis: *quoniam in deſiderijs eſt omnis otioſus*. Ad obſequium divini cultûs fuit ſtudioſus atque ſolicitus in laboribus manuum diligens & fervidus: corpore mobilis, mente quietus. Unde cum circa divinum officium non ſolum eſſet diligens & ſolicitus: verùm etiam quâdam naturali diſpoſitione aptus & idoneus: quippe qui muſicus erat ante peritus ac ſonôritate vocis bonæ adornatus: Cantor in Choro principalis conſtitutus eſt. Quod quidem concinatoris officium per aliquot annos non minùs alacriter quàm ſtudioſè adimplevit, ac ſine reprehentione continuavit. Bonis etiam ſtudijs à pueritia plenè imbutus & probè ſatis in muſica doctus, Cantoris miniſterium optimè perficere potuit. Laboribus quoque manuum non ſegniter fuit pro temporum ratione intentus, ſciens legiſlatorem noſtrum S. Benedicte præmonuiſſe in Regula: quoniam Clauſtrales tunc veri ſunt Monachi, cum de laboribus manuum ſuarum vivunt: propter quod ſtudioſè laborans pro Fratrum utilitate communi, hortulos, arborèſque & olera coluit & vineas de novo ſimiliter plantavit. Suâ quoque indiſtriâ & ſtudio ſingula Eccleſiæ altaria lampadibus cum oleo illuminans decoravit. Enim verò quidquid ad honorem Dei potuit conducere, quidquid domum ejus videlicet Eccleſiam valuit per amplius & decentius exornare, & quidquid ad communem utilitatem fratrum novit poſſe proficere: hoc totis ſemper viribus & ſummo ſtudio curavit promovere. Cùmque in omni virtute Religionis Monaſticæ de die in diem proficeret, omnibus charus atque dilectus fratribus, cœpit ſe paulatim fama ſanctæ converſationis ejus longè latèque diffundere, & cum laude nominis ampliari. In diebus illis mortuus eſt Abbas Monaſterij ſancti Nicolai in Bruvviler Coloniensis Diocceſis & fratres paſtore viduati Henricum Cantorem hujus Coenobij, de quo loquimur, in Abbatem ſuum unanimi conſenſu elegerunt. Eſt autem Bruvviler Monaſterium in ſigne à Palatino Rheni Comite Hezelino fundatum, ut longè ſuprà diximus anno Chriſtianorum MXXIV. & poſtea ex Hirſaugiana congregatione reformatum: atque ob id conjunctio quædam antiqua familiaris que amicitia diutius continuata,

Henricus
ſit Abbas
Bruwilenſis.

Hir-

ense.

Hirsaugienses notos fecerat Bruvvilerensibus. Ordinatus verò Abbas memorati Cœnobij Henricus omni studio curavit monachos ad observantiam Regularis disciplinæ reducere, & cuncta eorum vitia secundum Regulæ distinctionem emendare. Sed cum sitnimum difficile in mente veteri nova cogitare, quantum voluit vir bonus proficere cum eis non potuit, propterea quod laxioribus assueti, consuetudo, quam introduxit primæva corruptio morum, in quandam similitudinem videbatur commutata naturæ. Proinde cum essent aliquantulum animis indurati cœperunt odissè corripientem, & cujus mores imitari debuerant, ejus doctrinam quamvis necessariam despiciabant. Cùmque suis improbis moribus animum ejus cruciarent quotidie, nollentque ad salutaria sequi momentem: decrevit tandem vir Domini Abbatiam deserere, in qua se videbat inutiliter & sine fructu boni operis eatenus laborasse. Maluit enim in humilitate suam operari salutem, quàm in dignitate pastoralis curæ vitam sine utilitate agere inquietam. Maturâ itaque deliberatione præhabitâ onus curæ pastoralis spontaneâ voluntate deposuit, & ad Hirsaugiam reversus est unde venit. Rediens cum charitate Fratrum magna recipitur, & in priorem locum suum restitutus, denuo cantor chori principalis ordinatur. Qui prioris vitæ humilitatem & mansuetudinem semper custodiens, quotidie in melius proficere studuit: & dilectus pro vitæ merito à cunctis fratribus fuit. Unde post mortem Conradii Abbatis communi voto omnium in Pastorem hujus Monasterij Hirsaugiensis eligitur, & cum singulari benevolentia honoris veneratur. Qui ordinatus ex more Abbas præfuit annis octo, mense uno & quindecim diebus, vir bonus, mitis, & nihilominus regulari distinctione metuendus: licet cum tempore feruor disciplinæ paulatim defecerit. In principio namque promotionis suæ per aliquot annos satis modestè & regulariter vitam & suam & subditorum suorum instituit, atque in utroque statu pastorem se exhibere utilem curavit. Sed pro dolor: nihil est stabile in humanis, & nimium facilis ad inferiora descensus. Cœpit homo cum tempore sollicitis rerum sæcularium curis animo depressus, rigorem mentis remittere, & monastici fervorem propositi nimium relaxare. Unde annis tandem octo in Abbatia exactis ad memoriam reduxit vitæ peractæ negligentias, metuensque divinæ ultionis vindictam, & per pœnitentiæ remedium cupiens in venire misericordiam, Abbatialis dignitatis officium, ut suo loco dicemus, resignavit. Fuit autem homo quantum ad corporis dispositionem pertinet, mediocris staturæ, corpore tenuis, viribus gracilis & non multum fortis, rarus habens in corpore pilos, incessu gravis, sermone aliquantulum diffusus. In conversatione sua multum fuit humanus; & singulari quâdam inclinatione morum cunctis socialis simul & affabilis; qui & citò movebatur ad iram, & citò placabatur. Ejus tempore observantia regularis disciplinæ haud parum in Hirsaugiana Congregatione tepuit, & paulatim in deterius profecit. Nec solum apud Hirsaugienses Monastica puritatis fervor his diebus deficere cœpit, sed in toto quoque Ordine jacebat extinctus.

Henricus corrigit de linquentes.

Henricus Abbatiam resignat.

Henricus fit Abbas in Hirsauga.

Fervidè cœpit, sed tepidè finivit.

Henrici Abbatis dispositio corporis.

MCLXXXIX.

Anno Henrici Abbatis I. Fridericus Imperator I. magno stipatus exercitu, per Ungariam & Græciam in auxilium Christianorum

Fridericus Imperator Jerusalem proficiscitur.

rum ad terram Sanctam profectus est; habens in comitatu suo istos Principes: Henricum Ducem Saxoniae, Fridericum Ducem Sueviae, Bertholdum Marchionem Moraviae, Hermannum Marchionem de Baden, Fridericum de Berg item Baronem, Conradum de Dornch Baronem, Henricum Episcopum Würzburgensem Orientalis Franciae Ducem, Item Episcopum Tharentasiensem, Episcopum Monasteriensem, Episcopum Patavienſem, Episcopum Osnaburgensem, Episcopum Misnensem, cum multis alijs Episcopis, Principibus, Comitibus atque Nobilibus. Hi omnes cateruatim progredientes cum perveniſſent in Ciliciam circa Philomenam urbem atque Iconiagrurum in campis parentibus, ducenta millia Saracenorum occiderunt in bello, urbem etiam praedictam Philomenam caeperunt occiſis habitatoribus cunctis, & agros Iconij de populati ſunt, Christo praestante auxilium.

Ducenta millia Saracenorum occiſa.

Anno item praenotato cum Fridericus Imperator multos in Armenia minores Civitates, munitiones, Villas & Caſtella obtinuiſſet, & Syriam totam pene teneret in ſua ditione pacatam, multaque Saracenorum millia interemiſſet, reverſus eſt in Ciliciam. Ubi dum otio vacaret, die quadam recreationis animi cauſa venaturus in campum egreditur, & nimio aestuans calore ſolis lavandi gratia ad quendam fluvium rapidum ſibiſque inexploratum deſcendit, ubi aquarum impetu raptus & ſubmerſus interiit anno Regni ſui xxxvii.

Fridericus Imperator primus moritur.

Quo mortuo, Henricus Rex dudum creatus filius ejus Monarchiam Imperij ſolus tenuit annis x. qui cum patre annis ferè xxii. regnauerat. Uxorem habuit Conſtantiam Rogerij Siciliae Regis filiam, ut ſupra diximus anno Conradi Abbatis x. Haec autem Conſtantia Monialis fuit Ordinis noſtri, & unica memorati Regis filia: cum qua per diſpenſationem Romani Pontificis Regnum Apuliae ſimul & Siciliae obtinuit: quae etiam annorum eſſet quinquaginta, uxor tamen facta etiam mater evaſit; peperitque filium nomine Fridericum, qui poſt Ottonem iv. Imperium obtinuit.

Henricus Rex Monarcha fit.

Guntherus Ligurinus Poeta.

Claruit hiſtemporibus Guntherus Ligurinus inter Curiales Friderici Imperatoris l. non ultimus, vir in omni genere ſcientiarum doctiſſimus, metro exercitatus & proſa: qui ſcripſit inter caeteras ingenij ſui lucubrationes opus pulchrum & arduum heroico carmine de vita, moribus, geſtis & bellis ipſius Friderici Imperatoris l. Item ad Conradum Ducem Suevorum Rhenique Comitum Palatinum fratrem Imperatoris Friderici ſcripſit opus *Solimarium* praenotatum. Alia denique plura ſcripſiſſe dicitur, quae ad manus noſtras minimè pervenerunt.

MCXC.

Anno Henrici Abbatis II. Indiſtione Romanorum octava, Rex Henricus defuncti, & apud Tyrum ſepulti Imperatoris Friderici filius Italiam cum multis Nobilibus ingreditur & Romam profectus à Clemente ſummo Pontifice, civibusque cunctis cum magna reverentia & honore ſuſcipitur. Qui Pontifex aſſenſu omnium tam ipſum Regem Henricum quam ejus uxorem Conſtantiam imperiali benedictione ſimul & coronâ ſolemni miniſterio decoravit.

Henricus fit Imperator ſextus.

Sancta Ida ex Comitibus Monialis.

Eodem anno Comitissa de Spanheim nomine Ida, marito ſuo Comite Eberhardo vita defuncto, cum eſſet mulier Christo devotiſſima, eleemo-

eleemosynis & sanctis operibus à puerilibus annis semper intenta considerans instabilem hujus vitæ brevitatem jam à lege viri soluta, omnem hujus mundi vanitatem pro DEI amore deseruit, & ingressa Monasterium Divi Ruperti apud Bingios sanctæ conversationis habitum accepit. Quæ vivens deinde in magno rigore, mentis orationibus, jejunijs, vigilijs & lectionibus divinarum Scripturarum penè semper intenta: cæteris exemplar totius Sanctitatis & virtutis evasit.

Claruit in eodem Cœnobio tunc temporis Margaretha foror ejus, virgo sanctissima, quæ sub Divæ Hildegardis magisterio diu Priorissæ gessit officium erätque in omni puritate mentis Deo castissimè conjuncta per desiderium amoris, & multis coruscavit miraculis: ob cujus dilectionem & mutuum charitatem memorata Comitissa intravit idem Cœnobium, secum inferens illi pro sustentatione monialium non parvam hujus mundi substantiam. Ambæ istæ Domino dilectæ sorores filiæ fuerunt Theodorici Comitis de Hohenfels, ambæ Christo fideliter in summa vitæ sanctimonia servierunt usque ad mortem, ambæ tam in vita quàm post obitum miraculis claruerunt. Quarum Ida senior ætate plena bonis operibus tandem ab hac luce transivit VI. Calendas Martij, Margaretha verò junior IV. Calendas Novembris in Domino quievit: cujus Sacrum Caput in Monasterio quondam meo Spanheimensi continetur, quod ego precibus multis olim à Guda Magistra obtinui.

S. Margaretha Monialis.

Comitis filia de Hohenfels.

MCXCI.

Anno Henrici Abbatis tertio in Vigilia Festi Nativitatis Sancti Joannis Baptistæ magna fuit obscuratio solis, quam Ecclipsin Græci appellant: & secuta est fames ingens in omni terra.

Eodem anno cum Imperator Henricus ejus nominis VI. pro dispendis Regni Apuliæ rebus moram faceret in Italia, Philippus Colonien- sium Archiepiscopus ibidem una constitutus infirmari cœpit; qui morbo tandem ingravescente ad Dominum migravit. Postquam Bruno III. majoris Ecclesiæ præpositus succedens præfuit annis tribus: vir bonus & Deum timens, pro cujus amore tandem Archiepiscopatu resignato Monachus Cisterciensis Ordinis factus est, ut suo inferius loco dicemus.

Bruno fit Archiepiscopus Colonien-

Anno prænotato Fridericus Dux Suevorum in terrâ Sanctâ moritur, & in Civitate Acon ibidem sepelitur. Mortuus autem fuit in obsidione memoratæ urbis Acon: quam Christiani mox postea potenter obtinentes ejus cadaver in eadem Ecclesiasticæ sepulturæ tradiderunt. Porrò Ducatum Sueviæ frater ejus accepit nomine Conradus, Henrico Imperatore consentiente, cujus & consanguineus erat.

Fridericus Dux Suevorum.

Qui Conradus homo fuit naturæ ferocis & agrestis, sed juxta magnificentiam Ducalem animo constans simul & liberalis, qui multa in vita sua peregit notatu digna,

Anno etiam prænotato in mense Majo Bertholdus Dux junior de Zeringen Princeps magnificus & potens oppidum Bernensè à fundamentis novum construxit contra insolentiam quorundam nobilium in territorio, quod Vulgari vocabulo Nochtland nuncupamus: cujus cum perfecisset ædificium muris fossatis & turribus munitum annis septem & viginii tam illi quàm suo Ducatui præfuit: & multa satis utiliter gessit. Annis viginti septem exactis memoratum oppidum Romano Imperio tradi-

Oppidum Berna construitur novum,

tradidit: & non diu postea in Domino quievit. Eodem anno Philippus Rex Gallorum & Richardus Rex Anglorum conjunctis in unum exercitibus suis multa in Syria contra Saladinum bella prosperè gesserunt, unde Christianis eorum præsentia in gaudium facta est, Saracenis verò in luctum. Quod cognoscens omnis boni adversarius diabolus invidit, & perniciosam inter eos discordiam suscitavit. Quà nimium crescente Rex Philippus cum suorum exercitu in Galliam reversus est: Richardus verò inceptum contra impios bellum hoc ipso quidem anno strenuè prosequitur: qui & ipse anno sequenti non sine luctu Christianorum in Angliam reversus est cum difficultate & periculo maximo, ut ibi dicemus. Anno etiam præscripto Clemens Papa III. moritur, & in Lateranensi Basilica sepelitur. Post quem Cælestinus Papa III. succedens præfuit annis VI. mensibus VII. diebus XI. vir optimus, & ad regimen Universalis Ecclesiæ satis idoneus. Sunt qui scribant Henricum Regem VI. ab isto Pontifice imperiali Coronâ coronatum, & non à Clemente, quemadmodum paulò ante jam commemoravimus.

Dissensio
inter Gal-
los & An-
glos.

Cælestinus
fit Papa III.

MCXCII.

Anno Henrici Abbatis IV. gravis inter ipsum & Conventum fuit exorta dissensio, quæ multorum animos non mediocriter perturbavit. Cujus turbationis causa fuit quorundam insolentia famulorum ipsius Abbatis qui nimiam importunitate, nè dicam improbitate pacem Fratrum crebrius perturbabant; cumque Prior & Seniores Abbatem sapius fuissent cum debita reverentia, & humilitate obnixius deprecati, quatenus pravos & inquietos familiares suos, aut de Monasterio expelleret, aut certè in melius reducendo coërceret, & nullus emendationis sequeretur effectus, indignati postremò graviter ferre omnes ejus negligentiam coeperunt. Unde factum est, ut die quodam nonnulli ex junioribus Monachi simul & Conversi ferociores animis effecti, suffragium secularium amicorum implorantes quosdam de Abbatis familia extra Monasterium violenter & cum injuria ejecerunt. In quo tumultu unus famulorum Albertus nomine, gravi accepto vulnere, post dies octo obiit, hinc major facta est inter Pastorem & oves turbatio, non sine periculo animarum, quousque tandem Otto Spirensis Episcopus vices suas interposuit, eosque amicorum consilio ad pacem, & concordiam revocavit.

Dissensio
inter Ab-
batem &
Conventum.

Albertus
famulus
Abbatis
occiditur.

Ordinis
Teutonici
initium e-
jusque of-
ficium.

Histemporibus Ordo Fratrum B. Mariæ Teutonicorum in terra Sancta per quosdam Cives Bremenses, & Lubicensis sumpsit exordium, qui cum Adolpho Comite de Holstein sub Friderico Imperatore l. ut dictum est, in exercitu, per Ungariam & Graciam in Syriam fuerant profecti. Hi cum viderent plures in exercitu Christianorum infirmos pauperes præ inopia fame & siti perire, misericordiâ moti sunt, & se juramento simul pro Christi amore constrinxerunt votiviter obligantes quod pauperibus deinceps pro viribus perpetuò servirent. Et primò quidem hujus sancti propositi votum exequentes infirmos & pauperes peregrinos in curam suscipientes, prout poterant, sub papilionibus ministrando eis necessaria ponebant: postea parvam Ecclesiam in Accaron construentes eam in honorem Beatæ Mariæ semper Virginis dedicârunt: à qua Fratres Beatæ Mariæ Virginis Teutonici originaliter sunt nuncupati. Nam juxta eandem Ecclesiam domos pro infirmis necessarias in modum Ho-

spitalis

spitalis aedificarunt : in quibus magnam multitudinem aegrotantium pauperum diartim suscipiebant. Quorum devotionem & sanctum in pauperes Christi ministerium nobiles cernentes & divites multa eis beneficia elemosynarum in sustentationem aegrotantium contulerunt, & quotquot se morituros quolibet occasione cernebant, res suas vel omnes vel magnam illarum partem huic sancto ministerio legaverunt. Quo factum est ut brevi tempore fierent divites : & tam numero servientium infirmis personarum plures, quam rerum temporalium subsidio locupletes. Unde plures in diversis Syriae locis ejusdem sancti ministerij sive Ordinis domus & Congregationes brevi tempore in relevamen & sustentationem infirmantium pauperum constructae sunt. Elapsis post haec annis plurimis terra Sancta peccatis hominum id promerentibus rursus totaliter in potestatem infidelium Saracenorum devenit, & multis Christianorum millibus interfectis reliqui omnes fugerunt. Inter quos Magister Ordinis Teutonicorum cum Fratibus suis in Germaniam, unde venerant, reversi sunt : & Ordinis sui domus in diversis locis auctoritate Apostolica suffulti construere incipientes, brevi tempore numero & rebus valde profecerunt.

In diebus illis Sarmatae Gentes ferocissimae cum ingenti multitudine fines suos egressae caedibus & rapinis primo Graeciae provincias invasere: mox inde per Pannoniam depraedantes: postremo in Germanos imbrum procella feruntur & multis & maximis cladibus Saxonum & Polonorum cum adiacentibus provincijs affecerunt. Contra quorum incursum Fratres Ordinis memorati Teutonicorum milites viri armis & zelo Religionis Christianae potentes pugnaturi fortiter occurrebant : qui sicut diximus, illis temporibus ex Syria pulsi noviter advenerant. Unde ut illorum insultibus facilius possent resistere, Prussiam provinciam, quae sita est ad Aquilonem media inter fines Christianorum atque Gentilium praedictorum in perpetuam possessionem ab Imperio susceperunt. His quoque temporibus Ordo Sanctae Trinitatis nuncupatus de redemptione captivorum exordium sumpsit, cujus potiora Monasteria habentur in Regno Gallorum : qui omnes sub unius Generalis Ministri obedientia Christo militant. Hujus Ordinis officium est pro Christianorum redemptione, qui apud infideles detinebantur captivi substantiam suam hilariter impendere: eisque ministrare.

Anno praenotato Archiepiscopus Coloniensis Bruno & quidam alij Principes Imperij contra Henricum Regem se contumaciter erigunt: & propterea quod sine eorum consensu Imperium sibi usurpasset, ei obedire contemnunt. Hujus occasione rebellionis Episcopus Leodiensis a facie Henrici Regis fugiens, dum in quadam munitione lateret ab Henrici complicibus dolo captus, & occisus est. Cujus interitu perterriti ceteri Principes ne similia paterentur in concordiam cum Rege redierunt. Anno item praescripto Richardus Rex Anglorum factis treguis cum Saracenis deterrata Sancta cum valido suorum exercitu per Graeciam & Ungariam in Europam reversus est. Cumque pervenisset in Austriam Lupoldus Dux injuriarum memor quas ab eo susceperat in terra Sancta, vicem illi modo posset reddere semper cogitabat. Quod ille praesentens ac metuens futurum, vestem mutavit : & in habitu rusticano, ut non cognosceretur, in-

Qqq 2

cessit.

Quomodo
venit in
Germania;

Ordo Sanctae Trinitatis initium sumpsit.

Episcopus Leodiensis interficitur.

Richardus Rex Angliae deterrata Sancta revertitur.

Rex Angliæ in Aufiria captus.

cessit. Qui cum die quodam apud Viennam Austriæ carnem feruente sederet: à quodam Lupoldi seruo agnitus est. Quod mox domino secretissimè studuit intimare: qui suorum armata multitudine stipatus Villam in qua Richardus latitabat potenter occupat, eumque captum arctissimæ custodiæ mancipavit. Quod factum multis non obsequatione de Lupoldo displicuit: quod eum Regem vinculis alligaverit crudeliter, qui omnem cum corporis fortuna in Saracenos pro Christi nomine substantiam consumpsisset. Unde Romanus Pontifex factum nefarium audiens Duce[m] Lupoldum excommunicavit, Imperator autem Henricus Regem sibi presentari captivum mandavit. Itaque Richardus Rex de carcere squalidus extrahitur, & Imperatori Henrico Curiam Wormatiæ tenenti victus presentatur. Tandem verò pro magna pecuniarum summâ taxatus Rex memoratus liber abire permittitur: cuius pars altera Lupoldo, altera verò Imperatori Henrico contra iustitiam assignatur; quod quidem aurum de Calicibus & Clenodijs Ecclesiæ Anglicanæ raptum esse asseritur.

MCXCIII.

Henricus Imperator Italiam ingreditur.

Anno Henrici Abbatis V. Henricus Cæsar contracto exercitu in Italiam proficiscitur, ingressusque Capuam Richardum de Sterra Comitem dirissimum cepit, & in patibulo capite deorsum suspendit: propterea quod Imperatricem in Apulia jam pridem captivaverat. Post hæc Imperator Henricus omnes Apuliæ Campaniæque civitates aut destruxit aut in deditionem accepit: nec aliqua fuit munitio vel civitas tam fortis, quæ impetum ejus sustinuerit, non statim contracta. Totam quippe Apuliam & Campaniam in Provinciam redegit: & suis obedire nutibus compulsi, sicut leo concitatus in iram rugiens, & devastans omnia incessit: cuius Imperio nullus omnino resistere potuit. Castra post hæc movit in Siciliam, & brevi tempore totam Insulam cum universis habitatoribus ejus in suam potestatem & uxoris revocavit. Eâ tempestate Constantia Imperatrix gravida filium ante civitatem Panormitanam peperit in tentorijs publicè erectis cernentibus multis, cui Friderici nomen imposuit: qui postea secundus imperavit. Hoc ipso quoque anno in vico Sueviæ, qui Lavvingen dicitur, natus est Albertus postea magnus appellatus, de quo suo tempore dicemus.

Fridericus Imperator Inascitur.

Albertus magnus in Suevia nascitur.

Eodem anno solis defectio, quam Eclypsin nuncupant Græci, facta est. Item eodem anno Rupertus Prior Monasterij quondam mei de Spanheim vir timens Deum visionem mirabilem vidit de gaudijs Regni cælorum & pœnis inferni: quam cum minùs consultè revelasset in publicum, mox paralyti tactus, quasi ad anni spatium integri poenas dedit.

MCXCIV.

Imperator debellat Siciliam Insulam.

Anno Henrici Abbatis VI. Henricus Imperator Salernum Siciliae urbem atque Archisolum ærariumque thesaurorum Regni obsidione vallavit, effractisque tandem regalis horti muris cives animositatem Cæsaris & impetum Teutonicorum militum ferre metuentes sine pugna deditionem offerunt; quibus Imperator consentiens, urbem cum suis ingreditur, & cum summa reverentia exceptus multis in auro & argento muneribus & varijs donis à civibus honoratur. In arario denique regio thesaurum reperit inestimabilem, tam in auro quam in argento &

& lapidibus pretiosis: quem per fideles suos misit in Germaniam: & in ærario Regni Teutonici, publico quod tunc erat in castello munitissimo Trifels nuncupato in finibus Alfatia collocavit. Et sic divitiæ Regnorum Apulia, Sicilia & Calabria Germanis sunt tradita Regibus, & Regna locupletissima in Provinciam redacta sunt.

Eodem anno Colonienſis Eccleſiæ Archiepiſcopus Bruno ejus nominis III. divino ſpiritu inflammatus, & ſoli Deo ſervire cupiens Pontificatum ſuum in manus Henrici Imperatoris VI. ſpontaneâ voluntate reſignavit, diſpoſitiſque rebus ſuis mundo valedixit, & ad Cœnobium Ciſtertienſis Ordinis, quod Mons-antiquus vulgariter *zu dem Altenberg* nuncupatum eſt, famulaturus Domino profeſtus eſt; ibi monaſticum ſuſcipiens habitum reliquum vitæ ſuæ ſervitio Chriſti applicuit, & in medio Monachorum uſque ad obitum Monachus permanſit. Poſt cuius reſignationem frater ejus nomine Adolphus de Altenae majoris Eccleſiæ Canonicus imperiali promotione Archiepiſcopus factus eſt, & præſuit annis ferme duodecim, vir conſilio cautus & providus, actione ſtrenuus, & ſingulari prudentiâ in agendis circumſpectus.

Anno prænotato Saladinus Rex Saracenorum poſt longam perfe-
 cutionem ac noſtrorum cades apud Damafcum infirmari cœpit ad mor-
 tem. Qui ubi ſe moriturum conſpexit, vexilliferum ſuum ad ſe voca-
 vit, cui tradi juſſit lineum pannum vilem, in quo debebat ſepeliri di-
 cens: *Sicut ferre conſueveras vexillum meum in prælio, ita nunc ſeras*
hunc pannum ſuper lanceam expanſum per totam Damafcum ita vocife-
rans: ecce magnus Rex Orientis moritur, & præter hunc pannum nihil
ſecum poteſt auſſerre. Mortuus eſt ergo & ejus filij inter ſe Regnum
 diviſerunt. Quapropter Saphadinus Saladini frater graviter ferens ni-
 miùm, quod nullam Regni partem ſibi frater assignaſſet, ejuſdem filios
 nepotes videlicet ſuos de Regno expulit, & ipſe ſibi Regnum uſurpans
 totum, ſolus deinceps regnavit.

MCXCV.

Anno Henrici Abbatis VII. Henricus Imperator VI. totam Siciliam
 ſuæ ditioni potenter ſubjecit, & omnes ſibi contradicentes aut fugavit,
 aut crudeliter interfecit. Rebus igitur pro ſuo arbitrio diſpoſitis in Ger-
 maniamque reverſurus Tancredi filium adhuc puerum cum cæteris
 Apulia Siciliaque Nobilibus præmiſit captivos. E quibus Tancredi fi-
 lium apud Ratiâ Curienſem cum perveniſſet, exoculari fecit, ac de-
 inde perpetuæ cuſtodia in caſtello Amſo vulgariter Emps dicto, man-
 cipavit. Cujus pueri ſponſam Imperatoris Conſtantinopolitani filiam
 fratri ſuo Philippo matrimonialiter uxorem copulavit. Reginam verò
 Apulia Tancredi, quem interfecerat uxorem nomine Sibyllam ejuſque
 unicam filiam ad Monafterium ſanctæ Othilia noſtri Ordinis in Hom-
 berg Alfatia moniales fieri coegit, quæ tandem inſpirata divinitus ex
 neceſſitate fecere virtutem, & reliquum vitæ Domino cum bona volun-
 tate immolantes in omni Religionis obſervantia conſummârunt. Vades
 autem ſive obſides, quos Siculi prius Imperatori tradiderant, quoniam
 promiſſam fidem non ſervaverant malè tractavit, ob Siculorum perfidiam.
 Nam Comitibus duobus lumen oculorum extinxit: Episcopum
 verò Salernitanum propter Eccleſiaſtici Ordinis reverentiam non ex-
 cecavit,

Qq 3

Archiepiſc.
 Colonienſ.
 fit Mona-
 chus.

Adolphus
 fit Archie-
 piſcopus
 Colonienſ.

Saladini
 factum me
 moriâ di-
 gnum.

Saladinus
 moritur.

Henricus
 Imperator
 totam ob-
 tinuit Sicil-
 iam.

Regina cū
 filia fit Mo-
 nialis Chri-
 ſti.

cæcavit, sed unâ cum alijs in Germaniam perducens carceribus incluserat.

Anno prænotato Conradus Rex, Comes Palatinus Rheni, frater quondam Imperatoris Friderici I. de quo plura in præcedentibus dicta sunt, Heidelbergæ suum tenens domicilium jam senescens & proximum expavescens moriendi tempus & horam: transgressiones suas in amaritudine mentis suæ revocavit ad memoriam, mutatusque in virum alterum interni judicis faciem condignis poenitentia fructibus studuit prævenire. Enim verò sicut olim devastator fuit bonorum Ecclesiæ, pauperumque sine miseratione oppressor, ita jam cepit in senio cunctis ablata quondam restituere, & pauperes in omni mansuetudine miserationis deinceps gubernavit. Inter cetera verò pietatis suæ studia Contorali suâ Irmengard cooperante Præposituram Sancti Bartholomæi in Noviburgo vulgariter Nüyvenburg juxta Neccari fluenta propè Heidelberg Monachorum nostri Ordinis Laurisheimensi Abbatia subjectam de consensu Abbatis Sigehardi, in Cœnobiū Sanctimonialium, ut est hodie, commutavit. Primam verò ejus Monasterij Abbatissam instituit filiam suam nomine Cunegundem Christo devotam valde sanctam Virginem, cujus non pauca eidem Cœnobio bona profustentatione famulantium Christo famularum contulit: & loci patronus piencissimus fuit.

Conradus
Comes Pa-
latinus
Rheni vi-
tam mutat.

Cœnobiū
Monialiū
in Nouo-
burgo.

In Lorch
sepelitur
idem Con-
radus.

Philippus
frater Im-
peratoris
sic Dux Sue-
vorum.

Philippus
Dux nu-
ptias cele-
brat.

MCXCVI.

Anno Henrici Abbatis octavo. Conradus Suevorum Dux bellum movit contra Bertholdum Ducem de Zeringen propter eundem Ducatum Sueviæ, quem sibi usurpare idem Bertholdus conabatur juxta factam sibi desuper provisionem ab Imperatore Henrico. Verum priusquam finem acciperet Ducum ista perniciofa dissensio: Conradus ipse Dux Suevorum in oppido Durlach constitutus diem subitò clausit extremum, cujus corpus in Monasterio nostri Ordinis, quod Lorch nuncupant in Augustensi Diocesi fuit sepultum. Fuerunt, qui dicerent illum à quodam satellite interemptum, cujus uxori suo more intulerat violentiam. Erat revera homo luxurijs, stupris & immundis actionibus nimio nimium deditus: quippe qui parum aut nihil de salute videbatur curare animæ suæ, ob idque vitam citius amisit. Post cujus interitum Henricus Imperator Philippum fratrem suum, quem in Sicilia Gubernatorem & Vice-Regem dimiserat per nuntios & literas evocans Ducem Suevorum instituit, quod Bertholdum Ducem de Zeringen ad indignationem non modicam provocavit, nam sicut diximus, Conrado adhuc vivente promissionem Ducatus Suevorum ab ipso Imperatore suscepit: quem illo mortuo donatum alteri molestum nimis ferebat. Sed ordinationem Imperatoris nequaquam potuit infringere, cujus tyrannidem & vim potentia cogebatur potius formidare. Frater itaque Imperatoris Henrici Philippus ad possidendum Sueviæ Ducatum relicta Sicilia cum desponsata sibi Herena venit in Germaniam, qui convocatis per fratrem Principibus multis ad Augustam civitatem Vindelicorum in campo magno, qui vocatur Contiolegis nuptias cum memorata Imperatoris Constantinopolitani filia solemnes, sed infastas celebravit, fuerat enim, ut dictum est, eadem Herena filio Tancredi prius desponsata, quam habere Philippus quo jure potuerit, nostrâ non interest.

Anno

Anno etiam prænoto Henricus Abbas hujus Monasterij Hirfaugienfis XX. vitæ tranfactæ negligentias ad memoriam fedulò revocans ad poenitudinis lamenta compungitur: metuensque vindictam sibi divinæ ultionis in proximo venturam non parùm anxiat. Unde cupiens misericordiam invenire, in tempore oportuno vitam suam ad privatæ actionis institutionem cogitavit reducere: & sarcinâ pastoralis curæ depositâ sibi metipsum deinceps in vitæ simplicitate soli militare. Cùmque super his quorundam amicorum requisivisset consilia, omnes unâ sententiâne Abbatiam dimitteret suam ei persuadere laborabant. Sed non admisit eorum consilia, quæ salutis suæ contraria reputabat. Duabus enim causis movebatur ad resignandum, quarum prima fuit: quod se multas in ea dignitate negligentias, sicut diximus, occasione rerum temporarium commississe meminerat, unde consultum esse statuit Abbatiam potius resignare. Alia fuit causa, quoniam vivere cum pace in medio Fratrum deinceps non satis commodè potuit, quorum animos tam graviter suis moribus offendit; senio denique gravatus ad regimen animarum non satis jam videbatur idoneus, cui requies necessaria omnem laborandi exclusit facultatem. Itaque corde compunctus dolensque ac poenitens de culpis suis ac negligentijs præteritis, ut vitam in pace ac tranquillitate deinceps posset emendare suam, post longam maturamque deliberationem anno Dominicæ Nativitatis præscripto MDCXVI. indictione Romanorum quartâ decimâ, die verò Decembris quartâ, Abbatiam suam in manus Conventus spontaneâ voluntate resignavit, posteaquam illam gubernaverat annis VIII. mense uno, diebus XV. Resignatione autem factâ ut præmittitur, ne vel inopiâ vel tædio vitæ laboraret, Fratres ei Præpositurâ in Roche pro sustentatione sua, quoad viveret, assignârunt, in qua per VI. menses in mœrore spiritus & amaritudine mentis lachrymisque ferme continuis supervixit; memoriam agens omnium iniquitatum suarum. Unde brevi mœrore tandem consumptus, anno sequenti moritur quarto videlicet nonarum Junij, ad introitum Ecclesiæ Rothensis juxta Ruperti Abbatis tumbam, sepultus.

Claruit his temporibus Joachim Abbas Monasterij Florentis in Calabria Ordinis nostri, vir in divinis scripturis continuâ lectione studiosus & eruditus, qui ut propheta suo tempore habitus etiam futura prædicere conatus est. Sed mihi videtur (ut cum venia loquar omnium) quod magis locutus fuerit ex conjecturis scripturarum, si quid futurum dixit, quam ex spiritu Prophetiæ. Multa enim futura dixit quæ nec tunc quidem nec postea evenerunt, nam ut vel unum in medium proferamus, è multis Fridericum Imperatorem III. hostem Ecclesiæ futurum somniavit, quem omnes usque ad mortem suam semper novimus Romanis Pontificibus obedientem fuisse & voluntarium defensorem Ecclesiæ. Scripsit autem plura inventionis suæ opuscula in quibus penè omnibus tamquam conscius futurorum intermiscuit prognostica. In Hieremiam Prophetam lib. I. In Daniele opus magnum. In Evang. Christi secundum Joannem lib. I. In Apocalypsin Joannis lib. VII. Ad Henricum Imperatorem VI. plura conscripsit opuscula. De septem sigillis in Apocalypsi, lib. I. Psalterium decem chordarum lib. III. Opus quod prænotavit *Concordia temporum* lib. V. De quindecim Pontificibus lib. I. De futuris tem-

Henricus
Abbatiam
suam cogi-
tat dimit-
tere.

Duabus
causis mo-
vebatur ad
cedendum.

Henricus
resignavit
Abbatiam.

Henricus
præpositus
ram ac-
cepit Ro-
thensem.

Joachim
Abbas Flo-
rentis de-
ctor.

Opuscula
ejus quæ
composuit.

temporibus lib. 1. Epistolarum ad diversos lib. 2. Alia insuper multa composuit maximè contra Judæos & alios Catholicæ fidei adversarios, quæ ad noticiam nostræ lectionis adhuc minimè venerunt. Opusculum verò quod scripsit contra Petrum Lombardum Parisiensem Episcopum in Concilio generali damnavit Ecclesia sine tamen injuria maculæ ipsius Abbatis.

Godfridus
Witerbien-
sis Histo-
riographus

His temporibus claruit in humanis Godfridus Witerbiensis Præbiter, vir in scripturis lectione continuâ exercitatus, Friderici quondam Imperatoris I. Capellanus, qui scripsit inter cætera ingenij sui opuscula ad Gregorium ejus nominis Papam VIII. carmine simul & solutâ oratione, mixtum opus historiarum ingens ab origine mundi usque ad memoratum Cæsarem Fridericum, quod in particulas xxxiii. divisum *Pantben Godfridi* prænotavit: de reliquis lucubrationibus ejus nihil vidimus.

Mauritius
Episcopus
Parisiens.
moritur.

Anno etiam prænotato moritur venerabilis ille Mauritius Parisiensis Episcopus pater pauperum & patientissimus Advocatus orphanorum, qui inter plurima pietatis suæ studia quatuor Cisterciensis Ordinis Abbatis de novo suis impensis construxit & dotavit. Fuit enim vir Sanctissimæ conversationis & in divinis scripturis multum eruditus, qui verbo & exemplo multorum corda hominum convertit ad Christum. Scripsit pro informatione simplicium sacerdotum de animarum cura librum unum. Sermones quoque multos & ante & in Pontificatu suo valde utiles scripsit, & declamavit ad populum.

Albertus
Patriarcha
Hierosoly-
mitanus.

Albertus quoque Hierosolymitanus Patriarcha vir doctus & sanctus hæc tempora suis moribus & eruditione reddidit clariora. Hic fratribus B. MARIÆ semper Virginis de monte Carmeli suo tempore adhuc in monte Carmeli & in partibus transmarinis comanentibus institutionis Regulam præscripsit, secundum quam iidem nunc in Europa constituti per Sedem Apostolicam declaratam conversantur. Scripsit etiam de statu terræ Sanctæ longam & plenam eruditione epistolam ad Romanum Pontificem, & alia nobis incognita.

Helmandus
Monachus.

Claruit etiam circa hæc tempora Helmandus Monachus Coenobij Frigidi-montis nostri Ordinis, vir in omni genere doctrinæ longo studio exercitatus habens ingenium, nec minus vitæ merito, quam eruditione scripturarum venerandus. Qui multa præclara lucubravit opuscula, de quibus feruntur subjecta: Historiarum ab Origine mundi usque ad suam ætatem opus magnum, in libros octo & quadraginta divisum, comportavit, quod tamen nusquam integrum reperitur. Commodaverat enim quosdam sexterniones ejusdem operis cuidam Episcopo & alijs amicis; qui hominum injuriâ fuerunt amissi: & sic opus illud insigne mancum & imperfectum, Authore tandem vitâ defuncto, relictum est. De reparatione quoque lapsi edidit librum unum. Sermones & epistolas plures ad diversos conscripsit, & alia quæ ad noticiam meam non venerunt.

Gilbertus
Abbas Ci-
sterciensis
Ordinis.

His etiam diebus floruit in Gallia Gilbertus Abbas de Hollandiâ in Anglia Cisterciensis, vir tam in divinis scripturis, quam in secularibus literis egregiè doctus: ingenio subtilis & multum disertus eloquio, moribus integer & conversatione devotus: qui scripsit post mortem sancti Bernardi Abbatis de Clarevalle super Cantica Can-

Canticorum Salomonis ab eo loco, ubi ille morte præventus, dimiserat, homilias vel sermones octo & quadraginta, Stylum & Spiritum ejusdem Sancti de vicino secutus. Alia quoque nonnulla scripsisse dicitur, quæ ad manus nostras minimè venerunt. Sed nunc ad Ordinationem Abbatis primi & vicesimi oportet properemus.

**De Marquardo hujus Monasterij Hirsaugien-
sis Abbate XXI. Qui præfuit annis VIII. Mensibusque II.
minus diebus XVII.**

Rost resignationem Domini Henrici Abbatis hujus Monasterij Hirsaugienfis in Ordine Prælatorum xx. quemadmodum supra diximus, quæ facta est quartâ die Decembris anno Dominicæ Nativitatis mxcvi. alterâ mox die fratres in unum convenientes præmissâ invocatione Spiritûs Sancti ad novi Pastoris electionem processerunt. Habitis itaque tractatu & consilio necessarijs unanimi tandem consensu Marquardum Monachum hujus Cœnobij, tunc Conventualem & Professum, sibi in Abbatem eligentes præficiunt: cui mox obedientiam juxta constitutiones Monasticas promittunt. Qui præfuit in Abbatia Hirsaugienfi satis strenuè annis viii. mense uno, & diebus numero sedecim: vir certè multarum virtutum & magnarum actionum, qui multa bona fecit, & mala plura propter justiciam sustinuit, utpote qui jura Monasterij contra tyrannorum incursum fortiter defendit.

Huic patria fuit Alemannia, quam usitato vocabulo Sueviam, nuncupamus, qui natus ex parentela notabili atque honestissima, de profapia Comitum Sonebergensium vitæ originem duxit. In Pueritia more nobilium ad studium literarum ponitur & non minùs disciplina morum honestatis quàm eruditio scientiæ salutaris in eo cum tempore ampliatur. Nam ab adolescentia sua in timore Domini laudabiliter institutus, cum ad annos discretionis pervenisset, mundi vanitates jam in animo suo, ut Philosophus cœpit contemnere.

Unde præventus gratiâ Sancti Spiritûs, qui ubi vult spirat, omnia hujus sæculi blandimenta, parentes, fratres, cognatos, amplamque mundi substantiam, & clari generis nobilitatem pro Christi tandem amore deseruit: & sub Conrado hujus Monasterij venerando Abbate avunculo suo sanctæ conversationis habitum suscepit. Qui Monachus factus vitam suam ad Regulæ puritatem instituit, & in medio fratrum humilium ipse humilimus jam existens sine querela conversatus fuit. Ab initio siquidem foundationis Hirsaugianæ semper nobiles & ignobiles propter Deum in hoc Monasterio, sicut & in cæteris omnibus, ad Monachatum secundùm Regulam suscepti sunt & humiliter conversati.

Fuit autem Marquardus iste vir prudentissimus, & quâdam prærogativâ naturæ ad ardua natus: corpore quidem robustus, sed animo multùm fortior atque constantior. Cujus statura corporis pulchra fuit proportione moderatâ, ut mediocritatem longitudo parumper excedens, aspectu & incessu maturitas ingenium prudens ostenderet. Caput erat sanum nec parvum nimis, medium tenens inter extrema,

Rrr

multisque

Marquardus
fit Abbas
xxxii.

Patria Mar-
quardi Sue-
via.

Marquardus
fit hic Mo-
nachus.

Marquardus
homo pru-
dentissimus.

Marquardi
statura
corporis.